



## Referanser:

**Arkivsak:** 16/4126 - 1 (16/36283)

## Saksdokumenter:

Tittel	Dok. ID
Brev til KR/BM fra generalsekretær i KFUK-KFUM Øystein Magelssen	1531281
Artikkel: Ny ryddighet og entusiasme	1531283

# Samvirke mellom Den norske kirke og barne- og ungdomsorganisasjonene

## Sammendrag

Virksomhet i regi av de kristne organisasjonene er mange steder en integrert del av menighetenes barne- og ungdomsarbeid. Dette utgjør en verdifull ressurs for kirken som det er viktig å videreutvikle i rammen av ny kirkeordning.

Ungdommens kirkemøte (UKM) 2016 vedtok en resolusjon om innmelding av menigheters barne- og ungdomsarbeid i organisasjoner. Med henvisning til Plan for trosopplæring, peker UKM på mulighetene som ligger i samarbeid mellom menigheter og organisasjoner.

Samarbeid mellom kirken og organisasjonene om tilbud for barn og unge kan fungere gjensidig berikende og bidra til rekruttering til barne- og ungdomsorganisasjonene.

Mulighetene som ligger i dette er realisert i noen grad, men fortsatt er det uforløst potensiale på dette området som bør følges opp gjennom arbeidet med trosopplæringsreformen og i samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjonene.

## Forslag til vedtak

1. Kirkerådet ser samvirket mellom barne- og ungdomsorganisasjonene og Den norske kirke som verdifullt og viktig, jf Plan for trosopplæring, Gud gir vi deler. Endringene i Kirkeordningen fra 2017 endrer ikke relasjonen mellom Den norske kirke og barne- og ungdomsorganisasjonene.

2. Kirkerådet ber administrasjonen å videreføre dialogen med ledelsen i alle barne- og ungdomsorganisasjonene, både i felles fora og i møter med den enkelte organisasjon. Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjonene er et tjenlig organ for en videre samtale om muligheter og utfordringer rundt dette.

## Saksorientering

### Bakgrunn

Ungdommens kirkemøte (UKM) 2016 vedtok en resolusjon om innmelding av menigheters barne- og ungdomsarbeid i organisasjoner. Med henvisning til Plan for trosopplæring, peker UKM på mulighetene som ligger i samarbeid mellom menigheter og organisasjoner, og siterer fra planens kapittel 6 om samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner: «*Når det opprettes lag og foreninger i det kontinuerlige arbeidet i menigheten, er det naturlig at disse meldes inn i en nasjonal organisasjon. Dette gir et nettverk og tilgang til materiell, ulike arrangement, lederoppfølging og ressurser.*»

Luthersk Kirketidende nr. 7/2016 var et temanummer om kirken og organisasjonene. Et utvalg organisasjoner og institusjoner presenterer her sin selvforståelse og strategier i forhold til Den norske kirke.

Generalsekretær i KFUK-KFUM har skrevet brev til Bispemøtet og Kirkerådet ved arbeidsutvalgene med invitasjon til å «starte en samtale om rammene for en ny og gjensidig forpliktende relasjon mellom Den norske kirke og KFUK-KFUM, sentralt og regionalt».

To ganger i året møtes ledelsen i de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene og Kirkerådet i Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (SBU). Her behandles aktuelle spørsmål og tiltak for å styrke barne- og ungdomsarbeidet i kirken og organisasjonene.

### Den norske kirkes relasjon til organisasjonene

*«Den norske kirke har tradisjonelt vært preget av en lang rekke organisasjoner og institusjoner innen ungdomsarbeid, diakoni, misjon, undervisning etc. I likhet med kirkelige organer på nasjonalt og regionalt nivå kan også disse forstås som størrelser som står til tjeneste for menighetene og løser oppgaver på menighetenes vegne. I kirkens arbeid er det alltid viktig å reflektere over hvordan man kan legge til rette for et best mulig samvirke mellom kirken og organisasjonene, til beste for menighetene og som bidrag for å løse kirkens felles oppdrag. [...]»*

Slik omtales de kristne organisasjonene i høringsnotatet «Veivalg for fremtidig kirkeordning» (Kirkerådet 2015) i kapittel 8. Avsnittet avslutter med å slå fast at «*Endringene i kirkeordningen nødvendiggjør ikke endringer i forholdet mellom de kirkelige organisasjoner og institusjoner og Den norske kirke.*»

Kirkemøtet 2016 hadde et vedtakspunkt om organisasjonene i sak KM 8/16 «Veivalg for fremtidig kirkeordning»:

*3. Kirkemøtet ber Kirkerådet utrede følgende temaer videre og fremme disse for Kirkemøtet:*

*f) Den norske kirkes relasjon til kirkelige organisasjoner og institusjoner.*

Virksomhet i regi av de kristne organisasjonene er fortsatt en integrert del av menighetenes arbeid over hele landet. Dette utgjør en verdifull ressurs for kirken som det er viktig å videreutvikle i rammen av ny kirkeordning, i respekt for organisasjonenes

selvstendighet og særpreg. Endringene i Kirkeordningen ikke endrer den grunnleggende relasjonen mellom Den norske kirke og Barne- og ungdomsorganisasjonene.

## Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner

Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (SBU) ble opprettet i 2005 etter initiativ fra Norges KFUK/KFUM-speidere (KR sak 20/05). I gjeldende vedtekter, revidert 22.09.2016, beskrives utvalgets formål og oppgaver slik:

### 1. Formål

*SBU er et møtested mellom Kirkerådet (KR) for Den norske kirke og barne- og ungdomsorganisasjonene, og er et nasjonalt samarbeidsråd for barne- og ungdomsarbeid i Den norske kirke. SBU's formål er å:*

- styrke samarbeid mellom Dnk og organisasjonene*
- styrke det lokale barne- og ungdomsarbeid i menighetene og i medlemsorganisasjonenes lokale lag*
- styrke trosopplæring for barn og unge*

### 2. Oppgaver

- Samarbeidsrådet skal ha følgende oppgaver:*
- være rådgivende overfor KR's sekretariat i spørsmål som angår barne- og ungdomsarbeidet i Dnk*
- drøfte saker som angår barne- og ungdomsarbeidet i Dnk og som er under forberedelse til KR, Ungdommens Kirkemøte (UKM) eller Kirkemøtet (KM). Disse skal normalt legges frem til uttalelse i SBU.*
- anmelde saker til behandling på UKM innen gitte frister.*
- styrke kontakt og kommunikasjon, herunder gi løpende informasjon om planer og programmer av felles interesse og drøfte konsekvenser for egen virksomhet.*
- drøfte og legge til rette for samarbeidstiltak*
- utveksle ideer og strategier i trosopplæringsarbeidet, og bidra til et mangfoldig og varig trosopplæringstilbud i menigheter og organisasjoner lokalt*
- arbeide for best mulig samarbeid og ressursutnyttelse i Dnk's trosopplæringsarbeid.*
- behandle saker av felles interesse og drøfte andre saker foreslått av medlemmene*
- vedta endring av vedtekter*
- godkjenne opptak av nye medlemmer*
- velge arbeidsutvalg*

Medlemmene i SBU er Acta, ImF-UNG, KFUK-KFUM, KFUK-KFUM-speiderne, KRIK, Laget, NLM ung, NMS U, return2sender, Skjærgårds LIVE, Søndagsskolen Norge og Ung kirkesang. Kirkerådet er medlem av og sekretariat for rådet. IKO - Kirkelig pedagogisk senter har observatørstatus.

Samarbeidsrådet har to årlige møter med gjensidig informasjon, drøfting av aktuelle saker og erfaringsutveksling som hovedelementer. Rådet er et viktig organ for samtale, drøfting og strategiarbeid for arbeidet med barn, unge og trosopplæring i kirkens besluttende organer og utadrettede virksomhet for barn og unge i regi av menigheter og organisasjoner.

## Trosopplæringsreformen og organisasjonene

«Samvirke mellom de tidsavgrensede tiltakene, det kontinuerlige barne- og ungdomsarbeidet i menigheten og de kristne organisasjonene gir muligheter for mer jevnlig deltakelse i slike fellesskap.»  
(Plan for trosopplæring kap 2, Vi deler opplevelser og fellesskap.)

Samarbeid og samvirke mellom det eksisterende arbeidet for barn og unge og de nye tiltakene som etableres er et gjennomgående tema i Plan for trosopplæring (PFT). Et slikt samvirke er ønskelig og nødvendig for å kunne utvikle et godt og omfattende trosopplæringstilbud for alle døpte.

I kapittel 7 beskrives prosessen med å utvikle en lokal plan for trosopplæring:

«Det vil være en styrke dersom det etableres strategiske og innholdsmessige sammenhenger mellom de tidsavgrensede tiltakene og det kontinuerlige barne- og ungdomsarbeidet. Konfirmantene kan for eksempel i en periode av konfirmasjonstiden velge «linjer» og delta et visst antall ganger i ulike deler av menighetens ungdomsarbeid. I menigheter som mangler slikt arbeid rettet mot ungdom, kan slike «korttidsopplegg» brukes som utgangspunkt til å bygge opp et kontinuerlig arbeid. Slik kan de tidsavgrensede breddetiltakene styrkes med ressurser fra det kontinuerlige arbeidet, og det kontinuerlige arbeidet får en kontaktflate som kan bidra til økt deltakelse. [...] En slik kartlegging innebærer dessuten oversikt over aktuelle tilbud barne- og ungdomsorganisasjoner har i lokalmiljøet og dialog med dem for å utrede muligheter for samarbeid og koordinering.»

Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner omtales i et eget avsnitt i kapittel 6 *Sentrale dimensjoner*:

«De frivillige kristne organisasjonene er en viktig ressurs i mange menigheter med sitt barne- og ungdomsarbeid og sine programmer for lederopplæring. De har kompetanse, organisasjonsapparat og vilje til å spille en rolle i kirkens trosopplæring. Mange steder vil et slikt samarbeid være avgjørende for å utvikle en systematisk trosopplæring for alle døpte. Særlig vil samarbeid om breddetiltak og lederutvikling være aktuelt. På denne måten får menighetens trosopplæring tilført kompetanse og lederressurser, og deltakerne på et breddetiltak kan knytte kjennskap til et miljø som det vil være aktuelt for dem å være en del av, også etter at tiltaket er avsluttet. [...] Mange kristne organisasjoner har allerede et godt utviklet trosopplæringsopplegg, og menigheter vil kunne berike sitt tilbud gjennom samarbeid med ulike organisasjoner på et lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Det er viktig at man lokalt prøver å få til et best mulig samarbeid, slik at trosopplæringsarbeidet kan virke rekrutterende til disse organisasjonene. Når det opprettes lag og foreninger i det kontinuerlige arbeidet i menigheten, er det naturlig at disse meldes inn i en nasjonal organisasjon. Dette gir et nettverk og tilgang til materiell, ulike arrangement, lederoppfølging og ressurser.»

I tillegg til lokalt samarbeid om trosopplæringen, er barne- og ungdomsorganisasjonene viktige samarbeidspartnere for å utvikle Trosopplæringsreformen regionalt og nasjonalt. I perioden 2004-2016 har Kirkerådet tildelt ca. 13 millioner kroner til utviklingsprosjekt i regi av barne- og ungdomsorganisasjonene. Dette har bidratt til utviklingsprosjekt, ny kunnskap og utvikling av metodikk og materiell for trosopplæringsarbeidet.

Flere organisasjoner har også bidratt med samarbeid om utvikling av metodikk og innhold i ulike breddetiltak og andre ressurser til ressursbanken.no. Ressurspersoner fra organisasjonene deltar som samarbeidspartnere og faglige bidragsytere på

trosopplæringskonferansen og andre nettverkssamlinger. Satsningen Kirke 18-30 gjøres også i nært samarbeid med organisasjonene.

*Samvirke, sammenheng og samarbeid* er gitt som tydelige signaler for menighetenes arbeid med å utvikle lokale trosopplæringsplaner. Samarbeid mellom kirken og organisasjonene om tilbud for barn og unge kan fungere gjensidig berikende og bidra til rekruttering til barne- og ungdomsorganisasjonene. Mulighetene som ligger i dette er realisert i noen grad, men fortsatt er det uforløst potensiale på dette området.

### **Økonomiske/administrative konsekvenser**

Det er positivt potensiale i å styrke samvirket mellom Den norske kirke og organisasjonene i form av økt rekruttering og dermed styrket økonomi for organisasjonene. Det er ikke knyttet vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for Kirkerådet i å følge opp denne saken videre i dialog med barne- og ungdomsorganisasjonene, utover de ressursene som allerede benyttes til dette.